

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Septima. Permultis aliis figuris idem illibatæ Conceptionis Deiparæ
argumentum locupletamus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

Ipsan. 19.

Ioanne dicente: *stabant autem iuxta Crucem Iesu mater eius*: munus Deum suscipiendi, nemo unquam, ut illa, exercuit; alii enim non aliter recipiunt Deum, quam per essentiam, presentiam, & potentiam; alii insuper, per gratiam iustificantem; at Maria per gratiae plenitudinem in mente, & per presentiam corporalem in ventre: dignitas tandem Deum deferendi, quomodo quæso Virgini non conueniet, quæ & filium Dei ex sinu Patris in tetram detulit, & Deum in utero gestans, Matris Dei dignitatem obrinuit: Hac enim ratione per ferculum Salomonis præfigurata fuit, de quo in Canticis: *ferculum fecit sibi Rex Salomon*, hoc est, vetus SALOMON Christus Dominus; cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Cant. 3.

HOMILIA VII.

Per multis alijs figuris idem illibata Conceptionis Deiparae argumentum locupletemus.

CONSUEVIT Diuina Sapientia, quæ suauiter omnia disponit, obscura quædam arcana, quæ multis difficultia creditu futura prænouit, variis Tropis, ac figuris prædelineare, ut hac ratione humana ruditas miram rei figuratæ ad figuram consonantiam obstruans, facilius eis assentiret. Præuidens ergo Deus quorundam fluctuantes animos, imo & negaturo: fore immaculatam Matris suæ Conceptionem, voluit, ad eos in hac veritate firmandos, ac stabiliendos, varios Tropos, ac figuras præmittere, quæ illam velut digito commostrarent. Inter quas non infimum locum tenere arbitror illud, quod Deus in Genesi, dixit, dum Euam produceret: *faciamus ei adiutorium simile sibi*: Simile siquidem, non solum in natura, sed etiam in gratia iustitiæ origi-

Geni. 2.

nalis, & in carentia ab omni labe peccati. Id sane præfigurauit, secundo Adamo, Christo scilicet Domino, dandam fore in nouissimis temporibus secundam Euam, hoc est, beatissimam Virginem, adiutorium simile illi simile, inquam, in eo, quod sicut Christus omnis peccati expers semper fuit, ita, & ipsa nullius culpæ particeps unquam fuerit, ille quidem per naturam, hæc per gratiam; ille ex vi suæ conceptionis absq; opera virili Spiritu sancto illam supplete; hæc ex diuino munere, ac celesti priuilegio, naturali propagationi eius minime debito. Vnde apte mihi videntur præfigurati Christus, & Maria per lapides illos, in quibus Moyses legem Dei exarauit, non quidem primos, qui contracti fuere, sed secundos, qui absq; ulla ruptione, aut scissura integri permanserunt; Illi namque primi primos parentes Adam, & Euam: secundi vero secundos, Christum scilicet, & Mariam eius Matrem adumbrarunt, qui nulla peccati ruptione contracti, sed velut adamantina quadam duritie adeo præmuniti fuere, ut peccati characterem in eis imprimere nunquam diabolus potuerit. His adiugamus celebrem, ac famosam imaginem Regine Esther, quæ quanto communior est, tanto diligentius curabitur a nobis singulariter expendi, atq; illustrari. in primis ergo sacra Scriptura Regine Esther pulchritudinem commendans, ait: *Erat formosa virgine, & incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa, & amabilis videbatur*. Incredibile videtur multis, quod Maria ex peccatoribus parentibus, ac peccati originalis labe deturpatis, pulchra, & absque macula prodeat; sed sane B. Virgo incredibili hac pulchritudine minime caruit, ad quod mirifice facit, quod Caiet. Esther pulchritudinem commendans ait: *Vsq; adeo describitur gratiosa apud oculos omnium, ut tanquam offerens munus esset haberetur, cum coram eis appareret*. Non dissimiliter fideles illi, quibus B. Virgo pulchritudinem, quæ habuit in immaculata sua Conceptione, manifestat, merito id putare debent

Exod. 34.

Esther 2.

Caiet. super e. 2. Esther.

bent speciale munus, ac beneficium sibi ab ea impendi: Ad rem ergo propius accedens, præmittere oportet, hanc vniuersalem legem à Rege Assuero impositam fuisse, vt nemo, non vocatus à Rege, ad illum accedere auderet. Esther autem Regina, vt populo hebræo, qui ad mortem damnatus erat, libertatem, & veniam à Rege obtineret, non vocata, ingressa fuit ad eum: *Ingreddiar* (dixit Esther) *ad Regem contra legem* non dissimiliter B. Virgo in conceptione sua ait: *ingrediar ad Regem* cœlorum in vtero matris meæ absq; peccato concepta, etiã si id sit cõtra vniuersalem mortis legem per peccatum primi parentis inductam. & quemadmodũ tunc Regina Esther intrauit ad Assuerum Regem veniam populo petitura; ita purpureo charitatis colore decorata Maria, non metuit ad Dominum appropinquare. Assuerus vlnis suis tenuit Esther, ne forte timore percita rueret in terram: Filius Dei Matrem suam Reginam nostrã manibus suis in conceptione tenuit, ne luto peccati originalis fœdaretur. Nec mirum; anticipata enim solutione eã, quæ se in vlnis suis hominem factum delatura erat, vlnis suis voluit eam tenere: quapropter cantare poterit suauè illud melos Psal. 72. *Tenuisti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me*: verba autem, quæ Rex Assuerus Reginae Esther dixit, hæc sunt: *Non morieris; non enim pro te, sed pro omnibus hæc lex constituta est*: sic sane; quãuis lex generalis, omnes in Adam peccauerunt, vniuersos filios Adæ comprehendat, in B. tamen Virgine, quam Deus præteruauit, exceptionem patitur. Vnde Petrus Commæstor ait: *Noli timere, propter subditos lex data est; Tu vero mihi correptas, non morieris, non pro te lex constituta est*, quasi diceret: illius est, legem abrogare, cuius est eam condere: ego ipse legem hanc statui, ego spontaneus ab ea te liberam feci, minime mortem peccati originalis incurres. Illud etiam obseruatione dignum arbitror, quod sicut, cum lex illa eẽ yniuersis iudæis occidendis ad petiti-

nem Ammanis lata fuit, numquam in mentem Regis cecidit, vt Regina Esther sub ea comprehenderetur, atq; adeo quod morte mulcanda foret, licet alioquin, sicut reliqui ad mortem damnati, hebræa esset; ita iustum, ac pium est, & rationi consonum, vt fideles religiose credãt, vniuersalem legem cõtrahendi re ipsa peccatum originale, Dei Genitricem non comprehendisse. Ad idem etiam facit celebris illa figura Arce Noë ab aquarum inundatione immunitas: sicut enim illa diluuii aquis montes etiã celsissimos inundantibus, submersa non fuit, sed *erebatur super aquas*; ita, licet altissimi illi montes, hoc est, Reges, Patriarchæ, & Prophetæ peccati originalis inundanti alluione suffocati fuerint, Deipara vero, vt quæ Arca futura esset veri Noë, aquis illius minime submersa fuit. vnde in antiquo officio immaculatæ Conceptionis, quod olim in Ecclesia Romana viguit, & in eo, quo ex approbatione Sedis Apostolicæ nunc vitur seraphica nostra Religio, dicitur: *Factum est diluuium peccati super omnem terram, opertiq; sunt omnes montes excelsi sanctorum: Arca vero dei fera eleuata est in sublime, & erebatur super aquas*, quod prouidens Salomon dixit: *Aqua multa non potuerunt extinguere charitatẽ, scilicet Mariæ, nec flumina scilicet peccatorum obruent illam*. ferunt Magistri Hebræi, Arcam illam crySTALLINAM quãdam fenestram habuisse, per quam solaris lux irradiahat; aqua uero tamen diluuii nec gutta vna per illam intrare poterat; ad eundem modũ mysticæ illius Arce fenestra, nempe Virginis conceptio, per quam ipsa intrauit in mundum, crySTALLO illo clarior fuit, quam solus diuinæ gratiæ splendor ita illustrabat, vt peccati originalis nec minima gutta illam penetraret. Refert Moytes columbam, quam ex arca misit Noë, transacto diluuii, non inuenisse, vbi pedem sisset, nec enim lutum, eadavera, aut diluuii aquas contingere voluit, sed sicut e manibus Patriarchæ egressa fuerat, sic ad eum regressa est, ranum virentis oliuæ

Esther 15.

Esther 4.

Psal. 72.

Esther 15.

Commæst. in l. Hebr. 15.

Gen. 7.

Ibid.

Cant. 8.

Hebrai Rabbini in Gen.

Gen. 8.

oliuæ rostro deferens. Beatam Virginem in sacra Scriptura columbam appellari, satis compertum est ex libr. Canticorum: *Veni columba mea: Vna est amica mea, vna est columba mea.* Hæc, cum per creationem exiit ex sinu supremi artificis, in quo velut in arca Noë omnes continentur, non solum animalium, sed & cunctarum rerum species, diuino munere facti est, vt peccati originalis lutum, quod animam inficere solet, eam non contingeret, sed pura ipsa, ac immaculata oliuæ ramum detulit, in argumentum diuinæ vntionis, qua Spiritus S. præ illius confortibus misericorditer eam prouenerat.

Videō etiam hoc mylterium admiratum in Abacho illo, cuius meminit Dauid: Nam, vbi nostra vulgata inquit: *Perfice eam, quam plantauit dextera tua:* translatio quorundam Hebræorum, (id referente Galatino) ait: *perfice abachum, quem plantauit dextera tua;* quæ verba explicans Galatinus de Arcanis catholice veritatis cap. 3. refert, Antoninum Romanum Consulem à quodam Hebræorum doctissimo rogasse, quid sibi vellet abachus ille? Respondit hebræus, Virginem per illum significari: quemadmodum enim Reges, ac Principes ad suæ dignitatis magnitudinem, ac diuitiarum copiam ostentandum pulcherrimos, ac præstantissimos abachos habere solent, in quibus nullum vas æreum, aut luteum, sed solum vasa preciosissima aurea, & argentea, immo, & quandoque preciosis lapidibus distincta, collocare solent: ita Deus, vt ostentaret diuitias gloriæ suæ, nullum in Virginis abacho, ex luto peccati vas confectum collocari permisit, sed quæ ibidem deposuit, inæstimabili argentei, & auri, hoc est, insignis puritatis, & ardentissimæ charitatis splendore ornabantur, argentum enim, & aurum rubigini non cedunt.

2. Mach. 12. Figuram huic aliam singularem subiungo; arceem scilicet Ionathæ, quam ipse, vt Machabæorum historia refert, à ciuitate separatam edificauit, & in qua emptiones, ac venditiones minime fieri permit-

tebat; sic enim ait sacer textus: *Vt separaret eam à ciuitate, vt esset ipsa singulariter, & neque emant, neque vendant:* ita Deus in expugnabilem Virginis arceem sibi extroxit, in qua prohibitum fuit Daem. on aliquid emere, aut vendere: nihil enim nocenti Virgini adferre potuit fraudulenta illius in Paradiso facta emptio, vbi vili cuiusdam pomi, aut fici precio primos Parentes emit; quod si columbas in templo Christus hominibus vendi passus non fuit, multo minus Virginis columbam Diabolo vendi permitteret, quam iam ipse prius inæstimabili præuisi sui sanguinis precio emerat, atque redemerat.

Arca itidem illa Dauid, in qua ipse vltimas Deo immolare solitus erat, B. Virginis, ab omni peccati cõtatione liberam Conceptionem apertissime præsignauit; sicut enim grassante peste per infectionem aëris in omnem populum, Davidicam illam arceam incontaminatam reliquit; nõ secus, quia beatissima Virgo futura erat arca, in qua verus Dauid Christus Dominus victimam sui corporis Deo Patri oblaturus erat, vt dixit Dauid, & refert D. Paulus ad Hebræos: *Hosiam, & oblationem nobis, corpus autem apstisti mihi: Holocaustumata pro peccato non tibi placuerunt; tunc dixit: ecce venio: quamuis infestissima peccati originalis pestis omnes Adæ filios infecit, illam nihilominus omnino intactam, & ab eius contagione immunem reliquit. Lamina deinde, quam Deus fieri præcepit ex auro purissimo absque alicuius vilioris metalli permixtione, vt in ea sanctum nomen eius imprimeretur, sic enim ait sacer textus: *facies & laminam de auro purissimo, in qua exculpes opere calatoris, sanctum Domino, eandem Virginis immaculatam Conceptionem præfigurauit; nam sicut lamina illa ad digne in se suscipiendum nomen Dei scriptum opere calatoris, oportebat ex purissima auri materia nullo vili metallo permixta confici; ita etiam potiori iure oportuit, vt quæ in suo vtero susceptura erat non nomen Domini exaratum opere**

Exod. 28.

coctâ

Cant. 6.

Genes. 7.

Genes. 8.

Psal. 79.

Galatinus de Arcanis.

2. Mach. 12.

Genes. 3. Ioan. 2.

2. Reg. 24.

ad Heb. 10.

Exod. 28.

cœlatoris, sed ipsum Dominum Spiritus sancti opera hominem factum, nullo vniquam adulterino peccati metallo fuisset permixta.

Gen. 47.

In vastissimo etiam illo Regno Aegypti, sacra Geneseos commemorat historia, solam terram sacerdotalem fuisse ab omni tributo, ac vestigali liberam, quod perspicue satis hoc ipsum mysterium præsignauit: Nam sicut ibi propter honorem sacerdotalis muneris immunis erat à tributo terra illa sacerdotum, potiori quidem iure propter honorem summi sacerdotis Christi Domini sacerdotalis terra B. Virginis immunis omnino esse debuit à peccati originalis tributo. Præsignauit deinde libertatem B. Virginis in sua Conceptione, libertas illa serui Iobiani, qui liber effugit ex infœlici illa calamitate, quæ ruente domo, importuno ventorum flatu concussa, vbi filii Iob aderant, omnes pariter peremit, quam ruinam peccati originalis calamitate præfigurasse docet D.

D. Greg.

Gregorius lib. 1. super ca. 16. Iob; sicut ergo ibi effugit seruus vnus Iobi, vt mortem filiorum ei nunciaret: *Effugi ego solus, vt nunciarem tibi*; ita toto genere humano ruente ab infestissimo peccati originalis vento concusso, sola Virgo inter puras creaturas calamitatem illam vniuersalem effugit, ac nuntium suæ immaculatæ Conceptionis nobis attulit. Tandem, cum B. Virgo præfigurata fuerit per cœlestē Hierusalem, de qua Ioannes dixit: *Nihil conquinatum introibit in illam*, & D. Paulus: *Qua sorsum est, Hierusalem, libera est, qua est mater nostra*: Nec enim Christus Dominus filius est seruæ sicut Israhel, sed liberæ, qua liberatione ipse matrem suam præmagnifice liberauit. Cum item adumbrata fuerit per Turrim Dauidicam, ex qua mille clypei pendebant; per fortem illam Iael tempora Syllaræ clauo confodientem; per insignem illam Judith Holofernis caput proprio eius gladio viriliter amputantem; per Paradisum terrestrem à maledictione terræ immunem; per Templum Salomonis, in quo malleus non est

Apoc. 21.

quoniam introibit in illam, & D. Paulus: *Qua sorsum est, Hierusalem, libera est, qua est mater nostra*: Nec enim Christus Dominus filius est seruæ sicut Israhel, sed liberæ, qua liberatione ipse matrem suam præmagnifice liberauit. Cum item adumbrata fuerit per Turrim Dauidicam, ex qua mille clypei pendebant; per fortem illam Iael tempora Syllaræ clauo confodientem; per insignem illam Judith Holofernis caput proprio eius gladio viriliter amputantem; per Paradisum terrestrem à maledictione terræ immunem; per Templum Salomonis, in quo malleus non est

Gal. 4.

Qua sorsum est, Hierusalem, libera est, qua est mater nostra: Nec enim Christus Dominus filius est seruæ sicut Israhel, sed liberæ, qua liberatione ipse matrem suam præmagnifice liberauit. Cum item adumbrata fuerit per Turrim Dauidicam, ex qua mille clypei pendebant; per fortem illam Iael tempora Syllaræ clauo confodientem; per insignem illam Judith Holofernis caput proprio eius gladio viriliter amputantem; per Paradisum terrestrem à maledictione terræ immunem; per Templum Salomonis, in quo malleus non est

Gen. 16.

Cant. 4.

per Turrim Dauidicam, ex qua mille clypei pendebant; per fortem illam Iael tempora Syllaræ clauo confodientem; per insignem illam Judith Holofernis caput proprio eius gladio viriliter amputantem; per Paradisum terrestrem à maledictione terræ immunem; per Templum Salomonis, in quo malleus non est

Judith 4.

Judith 12.

per Paradisum terrestrem à maledictione terræ immunem; per Templum Salomonis, in quo malleus non est

Gen.

3. Reg. 6.

Ezech. 1.

per Templum Salomonis, in quo malleus non est

auditus: per Thronum Saphyrium Ezechielis, & per Eburneum Salomonis: per Rubum Moysis ardentem, sed nunquam combustum: per solem tenebras nescientem: per Cælum omnis peregrinæ impressionis expertus; ac per alia permulta, quibus sciatent diuina eloquia. Ex his christiana pietas rationabiliter sibi persuadeat, Deiparam Mariam præseruatam fuisse in sua Conceptione ab omni labe peccati originalis: vnde apte satis existimo huic argumento accommodari posse verba Salomonis, qui de Muliere illa forti Mariam adumbrante, loquens, dixit: *Non extinguetur in nocte lucerna eius; non timebit domus sua à frigidibus niuis: byssus, & purpura indumentum eius; fortitudo, & decor indumentum eius*: bene inquit: *Lucerna eius non extinguetur in nocte*, quia B. Virginis anima ab instanti suæ Conceptionis inextinguibilis lucerna fuit, ardens semper, & lucens, ac peccati originalis obscuram noctem omnino nesciens: subiungit: *Non timebit à frigidibus niuis: byssus, & purpura indumentum eius*, qua candido innocentiae bysso, & purpureo habitu charitatis aduersus peccati frigiditatem, induta erat. Ac tandem addit: *fortitudo, & decor indumentum eius*, vt significaret, quod sicut vestimentum vndique corpus circumdat, ita insignis, ac inexpugnabilis Maria fortitudo omne genus peccati facile superans, velut amictus B. Virginem vndique semper circumdedit. Cui sit honor & gloria in sæculis sæculorum. Amen.

2. Paral. 9.

Exod. 3.

Pron. 31.

Ibid.

Ibid.

HOMILIA VIII.

Varia sacra Scriptura loca, ad eandem illibatam Virginis Conceptionem illustrandam, secundum mysticam intelligentiam, pulchre explicantur.

V M D. Bernardus beatam D. Bern. de Virginem, *Collum* appellat, *Assumpt.* non obscure nos docet, verba illa sponsi ad Sponsam: *missus.*

E 3

Collum